

efterhånden som det er blevet mere udbredt, at et enkelt mejeri forsyner større områder med mælk og fløde, idet en sådan forhandling besværliggøres ved forskelle i de enkelte kommuners sundhedsvedtægter. Den igangværende strukturændring inden for mejeribruget, der går i retning af dannelse af mejerisammenslutninger og etablering af færre, men større produktionsenheder, såvel som de forskydninger i kvægholdet, der finder sted, hvorved nedgang i koantallet i visse dele af landet modsvares af stigning i andre landsdele, synes i det hele at nødvendiggøre friere bevægelighed af mælk til konsummælkforsyningen.

Hertil kommer, at der med den udbredte personudveksling mellem land og by er opstået forbrugerønsker om, at den mælk, der købes, f. eks. ved sommerhuset, er af samme sundhedsmæssige kvalitet og underkastet den samme kontrol som den mælk, forbrugeren er vant til i sin hjemkommune. Forskelle i de enkelte kommuners sundhedsvedtægter er til hinder for opfyldelsen af disse ønsker.

Inden for mejeribruget og detailhandelen er der i dag et udbredt ønske om at søge varesortimentet udvidet, bl. a. begrundet i hensynet til at stimulere afsætningsmulighederne for mælk og mælkeprodukter på hjemmemarkedet. Man har herunder peget på ønskeligheden af, at der åbnes mulighed for fremstilling og forhandling af nye produkter, fortrinsvis aromatiserede mælkevarer, som i en årrække har været kendt i udlandet. Sundhedsmyndighederne har hidtil været tilbageholdende med at give generel tilladelse til fremstilling af disse varer, men i 1964 udfærdigede indenrigsministeriet en bekendtgørelse, der under visse nærmere angivne betingelser tillader fremstilling af den såkaldte frugt-yoghurt.

Den almindelige udvikling, der i de senere år har fundet sted inden for levnedsmiddelhandelen i retning af dannelse af større butiksenheder, der forhandler flere varegrupper, har fremkaldt ønsker om en liberalisering også af handelen med mælk og mælkeprodukter. En sådan udvikling inden for mælkedistributionen er ikke generelt mulig i dag, dels på grund af bestemmelser i sundhedsvedtægterne, men i første række på grund af lov nr. 145 af 23. maj 1958 om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde. Spørgsmålet om detailmejeriernes eneret på forhandling af mælk m. m. inden for de områder,

der omfattes af denne lov, er for tiden genstand for behandling i et af handelsministeriet nedsat udvalg.

Under hensyn til den således igangværende udvikling har indenrigsministeriet den 17. april 1964 nedsat et udvalg med henblik på en revision af den fornævnte anordning om, hvad der må falldes som mælk, fløde o. l., og af tilsvarende bestemmelser i sundhedsvedtægterne. Dette udvalg forventes i nær fremtid at ville afgive betænkning til indenrigsministeriet om udfærdigelse af en bekendtgørelse, i hvilken der fastsættes landsomfattende forskrifter for tilvirkning og forhandling af mælk, fløde og mælkevarer samt forskrifter for en ensartet kontrol.

Udfærdigelse af sådanne nye landsomfattende bestemmelser for mælkens produktion, tilvirkning, opbevaring, transport og forhandling forudsætter imidlertid, at de lokale sundhedsvedtægtsbestemmelser på dette område kan fortrænges af de generelle regler, og at det udelukkes, at der i den enkelte kommune kan gælde strengere bestemmelser i kraft af sundhedsvedtægten. Tilvejebringelsen af ensartede tilstande har hidtil været udelukket som følge af bestemmelsen i § 1, stk. 6, i levnedsmiddeloven, der er sålydende:

„For så vidt en kommunes sundhedsvedtægt eller bestemmelser udfærdiget med hjemmel i sundhedsvedtægten indeholder strengere bestemmelser end de i denne lov og de i medfør heraf fastsatte bestemmelser, gælder sundhedsvedtægtens regler.“

Forslaget tilsigter derfor at åbne vejen for, at de almindelige sundhedsmæssige forskrifter, som indenrigsministeren i medfør af den allerede i levnedsmiddeloven indeholdte bemyndigelse måtte fastsætte for mælk m. v., kan blive udtømmende og få landsomfattende gyldighed, derved at tilsvarende bestemmelser i sundhedsvedtægterne ophæves.

Lovforslaget har nær tilknytning til et forslag til en ny lov om mælkekontrol, som landbrugsministeren agter at fremsætte, og som giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser til sikring af kvægbesætningernes sundhedstilstand, samt vedrørende transport og indvejning af mælk på mejerierne og disses indretning og drift. De to forslag og de i tilslutning hertil udfærdigede administrative forskrifter tilsigter en samlet regulering af hele processen med at oparbejde råmælken fra produktionsenhederne til et færdigt levnedsmiddel i detailhandelen.